

Sprawozdanie
z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
dla Gminy Borne Sulinowo
za rok 2024

Borne Sulinowo, marzec 2025 r.

Wstęp

Przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej. Władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także zwiększyć skuteczność przeciwdziałania przemocy domowej.

Zjawisko przemocy domowej należy analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc domową. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka - kształtuje osobowość, system wartości i sposób życia. Niebagatelną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Przemoc domowa może być zatem skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także kluczowym zagrożeniem dla rodziny.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą domową i osobom stosującym przemoc domową, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związane z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc domowa w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra

osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

Zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.

Podjęcie działań wobec osób stosujących przemoc nie wymaga zgody osoby, która jest dotknięta przemocą domową. Osoby będące świadkami przemocy domowej powinny zawiadomić o tym policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Podstawowymi aktami prawnymi odnoszącymi się do sytuacji osób doświadczających przemocy domowej oraz określającymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej dla organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm.);
2. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyjęty Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. (M.P. z 2023 r. poz. 1232)

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej to dokument o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, a jego podstawową rolą jest uszczegółowienie i przełożenie zapisów dokumentu wyższego rzędu (Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030) na konkretne działania. Wskazuje on, w jaki sposób osiągnięte zostaną założone cele, spójne z lokalną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Borne Sulinowo.

Program dla Gminy Borne Sulinowo został wprowadzony Uchwałą Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie Nr V/58/2024 z dnia 26 września 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2024-2030, który zmieniony został uchwałą Nr VIII/114/2024 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2025-2030.

Głównym celem przyjętego Programu, zarówno na rok 2024, jak i na kolejne lata) jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Borne Sulinowo.

Adresatami Programu są:

1. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy domowej.
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy domowej.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi lub dotkniętymi przemocą domową (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Borne Sulinowo, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, Komisariat Policji w Bornem Sulinowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej).
4. Społeczność lokalna gminy Borne Sulinowo.

Działania przewidziane w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Borne Sulinowo mają charakter długofalowy i wielokierunkowy, a dotyczą przede wszystkim profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej oraz pomocy osobom uwięzionym w przemoc.

Realizację Programu koordynuje Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie reprezentowany przez Dyrektora we współpracy z Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego i w porozumieniu z Burmistrzem Bornego Sulinowa. Dyrektor Ośrodka może przy koordynacji Programu posilkować się innymi pracownikami podmiotów i instytucji.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie i Zespół Interdyscyplinarny w Bornem Sulinowie odpowiada ponadto za monitoring, który polega na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań programowych pochodzących z własnych danych oraz ze sprawozdań podmiotów zaangażowanych w jego realizację, które mają być przekazywane do 31 stycznia każdego roku kalendarzowego.

Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Borne Sulinowo został powołany 13 września 2023 r. Zarządzeniem nr 60/2023 Burmistrza Bornego Sulinowa. Skład Zespołu liczy obecnie 14 osób. Są nimi przedstawiciele pomocy społecznej, Policji, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, służby zdrowia, sądu, organizacji pozarządowych i placówek oświatowych.

Uruchomienie pracy Zespołu może nastąpić w wyniku reakcji na:

- prośbę rodzica lub innych dorosłych członków rodziny,
- prośbę dziecka,
- informacje uzyskane od członków społeczności lokalnej, informacje uzyskane z placówek oświatowych, informacje innych służb.
- informacje anonimowe.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby pokrzywdzonej.

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, Żandarmerii Wojskowej, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9c ust. 3 oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - kodeks wykroczeń.

Zespół swoje zadania związane bezpośrednio z pomocą osobom pokrzywdzonym realizuje poprzez grupy diagnostyczno - pomocowe.

Grupę diagnostyczno-pomocową powołuje zespół interdyscyplinarny niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej.

Do zadań grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja planu pomocy, w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej,
2. monitorowanie sytuacji rodziny, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
3. dokumentowaniem działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Zespół realizuje zadania określone w art. 9b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej głównie poprzez:

- upublicznianie dostępu do informacji i rozpowszechnianie informacji o przemocy i jej przeciwdziałaniu za pomocą tablicy informacyjnej w siedzibie MGOPS i jego stronie internetowej: www.mgops@bornesulinowo.pl
- doszkąlanie - podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego
- pogadanki, spotkania, wykłady profilaktyczne n/t przemocy w szkołach,
- zwiększanie dostępności do pomocy specjalistów tj. prawnika, psychologa, terapeuty pracownika socjalnego
- pracę socjalną z osobami doświadczającymi przemocy
- kierowanie osób stosujących przemoc na leczenie odwykowe
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową:

Na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w roku 2024 tut. OPS wydatkował kwotę 23.040,00 zł. Wydatki obejmowały dodatek specjalny dla Przewodniczącego Zespołu, dodatek zadaniowy dla członka Zespołu Interdyscyplinarnego, zakup materiałów biurowych, obsługę posiedzeń, zakup laptopa na potrzeby Zespołu, doposażenie pomieszczenia biurowego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Natomiast zakup ulotek, broszur, gadżetów, słodyczy z przeznaczeniem na realizację programów terapeutycznych czy związanych z organizacją happeningu, został sfinansowany ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe działania interwencyjne w Gminie Borne Sulinowo w roku 2024 w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Liczba zespołów interdyscyplinarnych		1
Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych		6
Liczba osób dotkniętych przemocą domową		55
Liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych		15
Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych		59
Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” otrzymanych przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego w roku 2024, w tym sporządzonych przez:		16
1	przedstawicieli Policji	7
2	przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	4
3	przedstawicieli gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	1
4	przedstawicieli oświaty	4
5	przedstawicieli ochrony zdrowia	0
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich kart-C”		14
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich kart-D”		9
Liczba prowadzonych przez zespół interdyscyplinarny postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty” w roku 2024		21
Liczba sprawców przemocy		21
Liczba utworzonych przez Zespół Interdyscyplinarny/Przewodniczącego ZI grup diagnostyczno-pomocowych w roku 2024		15

Liczba zakończonych postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty”, z tego na podstawie:		20
1	§18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” w roku 2024 (ustanie przemocy)	12
2	§18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”: w roku 2024 (brak zasadności podejmowania działań)	8
Liczba rodzin, którym przyznano pomoc ze względu na występowanie przemocy domowej		0
Liczba osób nadużywających alkoholu lub innych środków psychoaktywnych		5
Liczba złożonych wniosków o leczenie odwykowe		1
Liczba wniosków skierowanych do sądu o wgląd w sytuację rodziny		2
Liczba dzieci, które zostały odebrane na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej		0

Instytucje udzielające wsparcia na terenie Gminy Borne Sulinowo

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Borne Sulinowo, funkcjonujący przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie ul. Lipowa 6 - Przewodnicząca Zespołu - Katarzyna Zygmunt tel. 94 37 331 83
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie ul. Lipowa 6, (pracownicy socjalni) tel. 94 37 331 83
3. Punkt Konsultacyjny (pomoc psychologa) ul. Lipowa 6 78-449 Borne Sulinowo, tel. 94 37 331 83
4. Komisariat Policji w Bornem Sulinowie ul. Bolesława Chrobrego 2 tel. 477847451
5. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bornem Sulinowie Aleja Niepodległości 6 – Inspektor ds. uzależnień tel. 94 37 341 22
6. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Bornem Sulinowie ul. Orła Białego 5 tel. 94 37 331 16
7. Punkt Konsultacyjny w Bornem Sulinowie ul. Szpitalna 3 (budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej) wsparcie psychologiczne , terapeutyczne – Terapeuta ds. uzależnień

8. Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Pierwszy Krok” w Bornem Sulinowie ul. Szpitalna 3 (budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej) wsparcie psychologiczne, terapeutyczne – Terapeuta ds. uzależnień, grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
8. Placówki oświatowe na terenie gminy.

Instytucje udzielające wsparcia na terenie Powiatu Szczecineckiego

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku ul. Wiatraczna 1 tel. 94 71 371 11
2. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczecinku ul. Wiatraczna 1 tel. 94 37 217 88, 724 752 770
3. Zespół Kuratorów Rodzinnych - Sąd Rejonowy w Szczecinku ul. Boh. Warszawy 42 tel. 94 37 308 52
4. Zespół Kuratorów dla Dorosłych – Sąd Rejonowy w Szczecinku ul. Boh. Warszawy 42 tel. 94 37 308 16
5. Punkt konsultacyjny ds. przemocy domowej w Szczecinku ul 9-go Maja 12 tel. 94 37 440 28
6. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku ul. Wiatraczna 1 tel. 94 37 437 22
7. Komenda Powiatowa Policji w Szczecinku ul. Polna 25 tel. 477847511

Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego i Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszczono informacje o bezpłatnej aplikacji mobilnej „Twój Parasol” stanowiącej praktyczne i skuteczne narzędzie umożliwiające uzyskanie wsparcia i niezbędnych informacji osobom doświadczającym przemocy domowej.

Punkt Konsultacyjny dla Osób Dotkniętych Przemocą Domową

W roku 2024 udzielono wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową w Punkcie Konsultacyjnym, znajdującym się w siedzibie Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie. Pomoc w postaci wsparcia psychologicznego i psychoedukacji świadczył psycholog w ramach zawartej umowy z Fundacją Promocji Zdrowia Psychicznego i Psychoterapii „Drzwi Otwarte” w Szczecinku.

Do realizacji tego ważnego zadania przydzielono 153 godzin terapeutycznych, czyli średnio 14 godzin na miesiąc. Powyższe wsparcie było świadczone w miesiącach luty – grudzień 2024r. Z pomocy Punktu Konsultacyjnego w związku z licznymi zgłoszeniami 41 osób otrzymało wsparcie psychologiczne, w tym:

- 28 osób skorzystało z konsultacji psychoedukacyjnych w ramach 84 godzin;
- 6 osób skorzystało z indywidualnej, krótkoterminowej terapii psychologicznej (w tym jedna nastolatka – 17 lat) – wykorzystano 29 godzin;
- 7 osób skorzystało z terapii psychologicznej średnioterminowej – wykorzystano 40 godzin.

Ze wsparcia psychologicznego skorzystało 7 mężczyzn i 34 kobiety. Z wsparcia skorzystały osoby w przedziale wiekowym 17 do 80 lat.

Większość tych osób kontynuuje spotkania terapeutyczne w bieżącym roku w miarę możliwości limitu godzin.

Spora część osób korzystających z pomocy deklaruje u siebie szereg widocznych zmian. Osoby uczęszczające na spotkania otrzymały i pogłębiły wiedzę w zakresie funkcjonowania w rodzinie, społeczeństwie, zdrowych wzorców zachowań, mechanizmów występujących w przemocy oraz współzależnienia od oprawcy. Otrzymały wskazówki jak zauważać i radzić sobie z zachowaniami manipulacyjnymi. Poznały rodzaje osobowości, style przywiązania, współzależnienia, radzenia sobie ze stresem. Nauczyły się samoregulacji emocji, wzmacniania poczucia własnej wartości, asertywności oraz korzystania z własnych zasobów, itp.

Osoby objęte pomocą i wsparciem psychologicznym otrzymały również niezbędną wiedzę w zakresie radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zdobyły umiejętność korzystania z różnych instytucji służących pomocą i wsparciem w chwili zagrożenia, a także nabyły niezbędne umiejętności w miarę zdrowego funkcjonowania w społeczeństwie.

Z opinii klientów oraz pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie wynika, że wsparcie psychologiczne dla mieszkańców miasta i gminy Borne Sulinowo jest niezwykle ważne oraz potrzebne.

Realizacja Gminnego Programu w 2024 roku

Przejęty w Gminie Borne Sulinowo Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej przewiduje długofalowe działania w zakresie wspierania osób i rodzin, w których występuje przemoc domowa, rozciągnięte na przestrzeni kilku lat. Od skuteczności tych działań, a w szczególności od działań profilaktycznych, zależeć będzie czy zjawisko przemocy domowej, ale również i rówieśniczej wśród dzieci i młodzieży szkolnej, ulegać będzie stopniowej marginalizacji. Wzrost świadomości społecznej na temat przemocy jako zjawiska nieakceptowanego społecznie, nagannego i niedopuszczalnego jest kluczowym elementem osiągnięcia założonego zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej wśród mieszkańców gminy Borne Sulinowo.

Poniżej przedstawiono w ujęciu tabelarycznych informacji o realizacji poszczególnych celów szczegółowych wraz z odpowiednimi dla nich informacjami o podjętych działaniach, których wykonanie przekładać się ma na osiągnięcie strategicznego celu Gminnego Programu, jakim jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali zjawiska poprzez podniesienie skuteczności oraz dostępności oferowanego wsparcia i świadczonych usług w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Cele szczegółowe	Kierunki działań	Wskaźniki	Informacja o działaniach
1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	1.1. Podnoszenie wiedzy o zjawisku przemocy domowej, zmiana postrzegania zjawiska przemocy domowej i uwrażliwienie mieszkańców Gminy Borne Sulinowo na problematykę przemocy domowej poprzez: - opracowywanie i realizowanie indywidualnych oraz grupowych działań edukacyjnych, które są kierowane do osób doznających przemocy domowej, - propagowanie działalności instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na imprezach organizowanych na terenie gminy, - rozpowszechnianie wśród społeczności lokalnej informacji na temat przemocy domowej poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych w formie np. ulotek, broszur i plakatów, w tym na temat przemocy ekonomicznej i cyberprzemocy oraz innych zagrożeń ze strony nowoczesnych technologii komunikowania.	liczba działań	-
		liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur i plakatów i innych materiałów informacyjnych dot. przemocy domowej	578 szt. – szkoły 500 szt. - ZI
		liczba imprez, na których propagowana działalność instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy	2
	1.2. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy: - spotkania i prelekcje w szkołach na temat przemocy, cyberprzemocy i przemocy domowej, - realizowanie programów profilaktycznych.	liczba spotkań, prelekcji, pogadanek, warsztatów i programów,	1
	1.3. Prowadzenie edukacji w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców poprzez: - pracę socjalną, - wsparcie asystenta rodziny, - promowanie wzorów dobrego rodzicielstwa wolnego od krzywdzenia i zaniedbywania np. poprzez prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych i konsultacji dla rodziców.	liczba rodzin objętych pracą socjalną	30
		liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	1

2. Zwiększenie działań w zakresie ochrony osób doznających przemocy domowej i rozszerzenie dostępności pomocy.	2.1. Udzielenie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej poprzez: - podejmowanie interwencji w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej, - realizowanie procedury „Niebieskie Karty”, - powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych, - upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej, - zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej, - zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, - realizowanie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej.	liczba interwencji związanych z przemocą domową	20
		liczba założonych „Niebieskich Kart” i liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	16 założonych 20 zakończonych
		liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	6
		liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych	15
		liczba osób doznających przemocy domowej	55
		liczba osób korzystających z poradnictwa	41
		liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej	0
		liczba osób, którym zapewniono schronienie	0
		liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej i rzeczowej	0

	2.2. Wspieranie i rozwijanie podmiotów udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	liczba podmiotów	1
	2.3. Wypracowanie standardów monitoringu po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty” (art. 9h ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) i monitoring środowisk w ramach procedury „Niebieskie Karty” poprzez: - wizyty pracowników socjalnych, - wizyty dzielnicowych z Komisariatu Policji w Bornem Sulinowie.	liczba rodzin objętych monitoringiem liczba przeprowadzonych monitoringów	9 rodzin 27 monitoringów
	2.4. Zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia.	0
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących, a także podejrzanych o stosowanie przemocy domowej.	3.1. Oddziaływanie psychologiczne i terapeutyczne na osoby stosujące przemoc domową poprzez: - prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”, - informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy i możliwościach szukania pomocy, możliwości podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc domową, - kierowanie osób do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych, - wnioskowanie o objęcie leczeniem odwykowym osób stosujących przemoc domową i nadużywających alkoholu, - wydanie tymczasowego nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - wydanie zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.	liczba wypełnionych formularzy NK/D	9
		liczba osób stosujących przemoc domową	21
		liczba zorganizowanych programów korekcyjno-edukacyjnych oraz programów psychologiczno- terapeutycznych	0
		liczba osób skierowanych do programów korekcyjno-edukacyjnych liczba osób uczestniczących w	1 0

		wyżej wymienionych programach	
		liczba osób, które ukończyły programy	0
		liczba osób zgłoszonych na leczenie odwykowe	1
		liczba spraw skierowanych do sądu	0
		liczba wydanych nakazów opuszczenia mieszkania	1
		liczba wydanych zakazów zbliżania się do mieszkania	1
	3.2. Rozpowszechnianie informacji na temat konsekwencji stosowania przemocy poprzez opracowanie i zamieszczenie informacji na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie.	liczba udostępnionych materiałów informacyjnych	www.mgops.bornesulinowo.pl
4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.	4.1. Opracowywanie potrzeb szkoleniowych kadr, w tym członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,		2
	4.2. Systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli podmiotów, podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową,	liczba przeprowadzonych szkoleń	5
		liczba uczestników szkoleń	19
	4.3. Udział w superwizjach członków ZI i grup diagnostyczno-pomocowych.	liczba superwizji	1

5. Diagnozowanie problemu przemocy domowej	5.1. Opracowywanie i przeprowadzanie ankiet na temat świadomości społecznej dotyczącej problemu przemocy domowej.	liczba ankietowanych	484
		liczba przeprowadzonych diagnoz	1
6. Analiza i ocena działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	6.1. Regularne posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego	liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	6
	6.2. Posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych	liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych	15
		liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych	59
	6.3. Podejmowanie działań, interwencji i monitorowanie podjętych działań.	liczba „Niebieskich Kart”	16
		liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”	21

Podsumowanie

Działania edukacyjno-informacyjne związane z kampaniami społecznymi dotyczącymi zjawiska przemocy mają na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, roli kobiety i mężczyzny w życiu społecznym i w rodzinie. Istotne jest też zwrócenie uwagi na problem stosowania kar fizycznych i psychicznych wobec dzieci oraz przeciwdziałaniu tym zachowaniom. Działania te mają ponadto na celu zwiększenie społecznego zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy oraz zwiększenie społecznej gotowości do reagowania w sytuacjach, gdy podejrzewają, albo wiedzą, że osoba z ich otoczenia doświadcza przemocy.

Gmina Borne Sulinowo prowadzi różnorodne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

W celu podniesienia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy Zespół Interdyscyplinarny, przy współpracy z Miejsko–Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie w dniu 18 października 2024 roku zorganizował happening uliczny pod hasłem „STOP PRZEMOCY” w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia bez Przemocy. Dołączyli się do niego uczniowie Szkoły Podstawowej w Bornem Sulinowie oraz pozostałych szkół z terenu gminy a także mieszkańcy Bornego Sulinowa. Przed budynkiem Urzędu Miejskiego zaprezentowano prace uczniów nawiązujące do tematyki przemocy, a uczestników konkursu nagrodzono upominkami.

W dniu 1 maja 2024 r. pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym członek Zespołu Interdyscyplinarnego, uczestniczyli w gminnej majówce pn. „Rodzinny piknik integracyjny - Przygoda nad wodą” propagując wśród uczestników pikniku ulotki na temat zjawiska przemocy oraz rozdając gadżety (długopisy, balony, smycze).

W roku sprawozdawczym członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzili zajęcia dla dzieci „Bezpieczne wakacje, przemoc rówieśnicza” w ramach współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną w Bornem Sulinowie. Spotykali się również z uczestnikami Klubu „Senior+” w Bornem Sulinowie na spotkaniu pn.: „Przemoc domowa wobec osób starszych”.

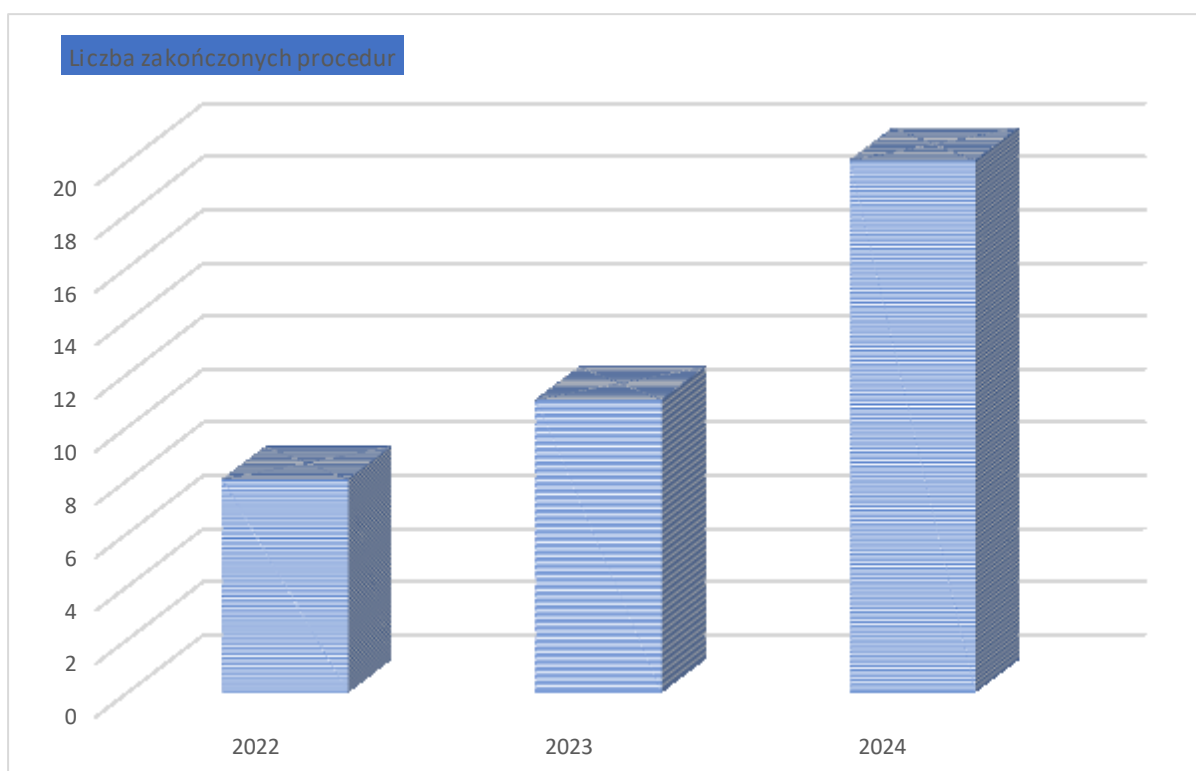
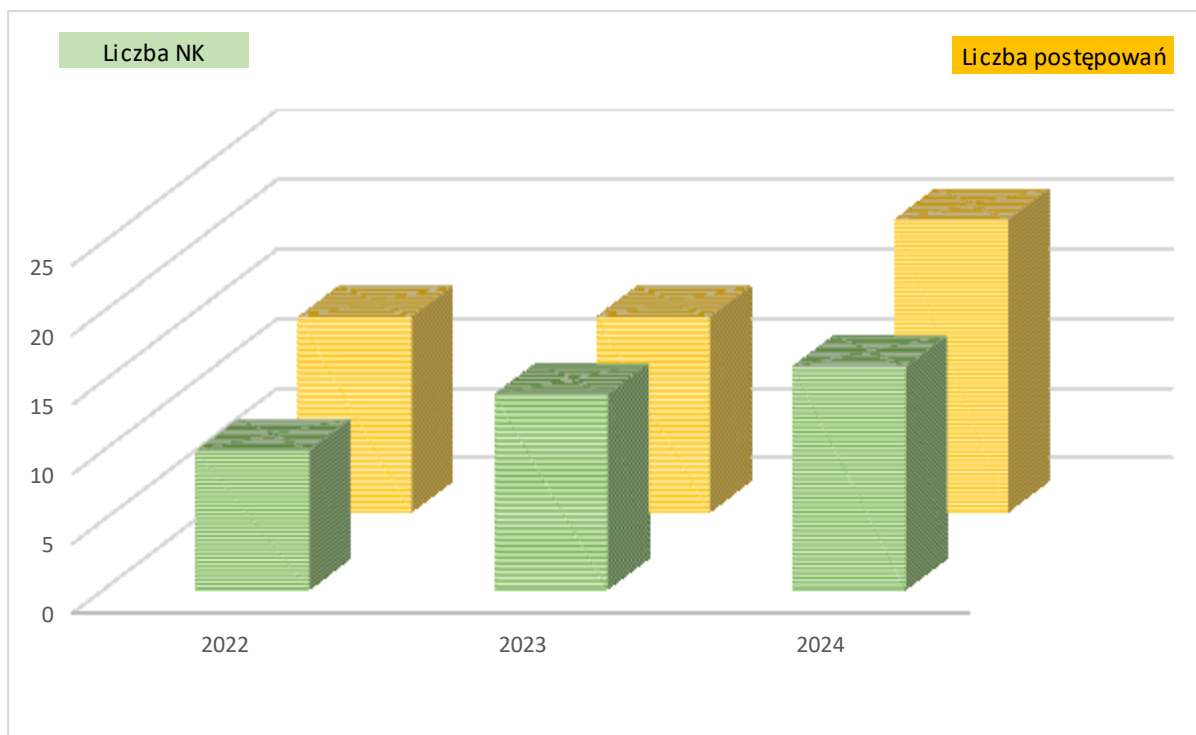
Nie ulega wątpliwości, jak ważnym jest budowanie świadomości o szkodliwości zjawiska przemocy wśród młodszych mieszkańców gminy Borne Sulinowo. Członkowie ZI przeprowadzali pogadanki na temat przemocy domowej i przemocy rówieśniczej z uczniami klas V, VI, VII i VIII Szkoły Podstawowej w Juchowie. Zapoznawano młodych ludzi z wiedzą na temat mechanizmów przemocy oraz prawno-społecznych form jej przeciwdziałania. Celem takich spotkań jest pogłębianie wrażliwości na problemy osób doświadczających przemocy.

Trudno jest oczekiwać, że jakiekolwiek działania nakierowane na uświadamianie społeczeństwu zagrożeń związanych ze stosowaniem przemocy przyniesie efekt w postaci całkowitego wyeliminowania tego negatywnego zjawiska. Pomimo prowadzonych działań, w dalszym ciągu zjawisko przemocy domowej stanowi jeden z problemów społecznych diagnozowanych na terenie gminy Borne Sulinowo. W dalszym ciągu liczba zakładanych „Niebieskich Kart”, które wpływają do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego jest wysoka.

Osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej – członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym pracownicy „pierwszego kontaktu”, m.in. nauczyciele, pracownicy ochrony zdrowia, policjanci, pracownicy socjalni, pedagodzy, psycholodzy podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach.

W 2024 roku członkowie Zespołu wzięli udział w szkoleniu *online* z zakresu „Przeciwdziałania przemocy domowej” dotyczącej prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy domowej prowadzonym przez dr Grzegorza Wrone, w szkoleniu pt. „Praca z rodziną dotkniętą problemem przemocy domowej w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” ze szczególnym uwzględnieniem budowania i realizacji planu pomocy”. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wzięli udział w superwizji, którą poprowadził superwizor oraz w warsztatach o tematyce wypalenia zawodowego. We wrześniu 2024 r. odbyło się spotkanie z r. prawnym ROPS, którego tematyką były prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej.

Poniższe wykresy obrazują zmiany, jakie na przestrzeni ostatnich 3 lat zachodziły w zakresie liczby wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” i prowadzonych postępowań oraz liczby zakończonych procedur.

Osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty” mają możliwość skorzystania z następujących form pomocy:

1. pomocy psychologicznej (dla dzieci i dorosłych),
2. pomocy prawnej,
3. pomocy w formie pracy socjalnej,

4. pomocy w formie usług asystenta rodziny,
5. dostępu do uczestnictwa w warsztatach zwiększających kompetencje opiekuńczo-wychowawcze,
6. dostępu do Placówki Wsparcia Dziennego „Przystanek Radość” w Bornem Sulinowie.

Dla efektywności działań niezwykle istotna jest współpraca wszystkich służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Stanowi to klucz do osiągnięcia oczekiwanych efektów w walce ze zjawiskiem przemocy, a także rozłożenie odpowiedzialności za zadania podejmowane w tym zakresie. Dla podjęcia i prowadzenia skutecznych działań pomocowych niezbędne jest kompleksowe podejście do sytuacji, w jakiej znajduje się rodzina dotknięta przemocą. Decydujące znaczenie ma tu tworzenie sieci współpracy przedstawicieli różnych instytucji opartej o działanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych. Interdyscyplinarny sposób pracy zapobiega bowiem powielaniu działań przez poszczególne służby, a przede wszystkim daje szansę na ograniczenie negatywnych skutków przemocy w przyszłości. Praca w Zespole (grupach diagnostyczno-pomocowych) daje możliwość uzyskania szerszej perspektywy i głębszego wglądu w sytuację osoby doświadczającej przemocy, dyskusji nad problemem osoby/rodziny, opracowania odpowiedniego planu pomocy, a przede wszystkim pozwala rozdzielić zadania dla poszczególnych instytucji. Poprzez wspólne działanie rodzina otrzymuje kompleksową pomoc, wykorzystując doświadczenie i wiedzę członków grupy diagnostyczno-pomocowej reprezentujących różne instytucje.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy zwracają na trudności we współpracy z osobami stosującymi przemoc, ale i osobami jej doznającymi. Wśród powodów tych trudności wymienić należy:

- niską motywację do zmiany sytuacji życiowej i przerywania przemocy osób bliskich, bezpośrednio z nią związanych (osoby doznające przez lata przemocy ze strony osób najbliższych często pozostają w mechanizmach syndromu wyuczonej bezradności),
- małą liczbę zawiadomień o popełnieniu przestępstwa, które noszą znamiona przemocy w rodzinie (osoby doznające przemocy nie wierzą w możliwość zmiany swojej sytuacji, często odmawiają współpracy z organami ścigania, obawiają się konsekwencji swoich działań),
- długi czas postępowań sądowych.

Osiągnięcie założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Borne Sulinowo – niwelowanie

występowania przemocy domowej wśród mieszkańców naszej gminy, wymaga prowadzenia dalszych działań, którym powinny przyświecać takie cele, jak:

- zmiana postaw społecznych względem przemocy domowej poprzez zwiększanie świadomości mieszkańców gminy Borne Sulinowo w zakresie rodzajów, form, przyczyn i skutków przemocy domowej oraz mechanizmów psychologicznych utrzymujących cykl przemocy,
- wzrost rozpoznawalności instytucji oferujących profesjonalną pomoc osobom i rodzinom uwięzonym w przemoc,
- zwiększenie skuteczności działań podejmowanych przez przedstawicieli instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej - zwiększenie wiedzy i kompetencji przedstawicieli instytucji z terenu gminy Borne Sulinowo w zakresie diagnozowania, monitoringu i ewaluacji poprzez uczestnictwo w szkoleniach, supervizjach, itp.,
- wzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom uwięzonym w przemoc,
- zmiana sposobu funkcjonowania osób stosujących przemoc w rodzinie na zachowania zgodne z normami społecznymi i rodzinnymi,
- uwrażliwienie społeczności lokalnej na sygnały o stosowaniu przemocy domowej w najbliższym otoczeniu,
- zmniejszenie tolerancji dla zjawiska przemocy domowej i spadek przyzwolenia społecznego na stosowanie przemocy, w szczególności wobec dzieci.

Sprawozdanie przedkłada:

Mariola Siniarska – Dyrektor MGOPS

Katarzyna Zygmunt - Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego